

PROGRAM TEHNIK OBLIKOVANJA

PODROBNI UČNI NAČRT ZA PREDMET
GRAFIČNO OBLIKOVANJE/PRAKTIČNI POUK

Šol. l. 2025/26

3. LETNIK

ŠTEVILO UR TEDENSKO: 5

PRAKTIČNI POUK: PRA; 165
UČITELJ: Jan Veselič

VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI CILJI PREDMETA:

Usmerjevalni cilji

- usposobi se v reševanju osnovnih oblikovalskih nalog na temelju opredeljenih strokovnih kompetenc,
- spozna celovitost reševanja vseh vrst oblikotvornih problemov: izbiro metod in strategij, tehnološke in izvedbe danosti, organizacijo dela in smotrno ravnanje z delovnimi sredstvi ter materiali,
- spozna zakonitosti likovnega jezika in vlogo različnih medijev kot platformo izrazne ustvarjalnosti in produkcije,
- usposobi se v kulturi dela in učenja ter se zaveda svoje vloge in položaja v strokovnem in širšem družbenem okolju,
- razvija lastno strokovnost in odgovornost v različnih organizacijskih oblikah dela,
- usposobi se v iskanju, presojanju in ravnanju z viri podprto sodobno informacijsko tehnologijo,
- kritično vrednoti lastno in tujo oblikotvornost,
- strokovno zagovarja, predstavlja in posreduje svoje izdelke,
- oblikuje samopodobo na temeljih strokovne odličnosti in priznanih načel strokovne etike,
- prepozna različne tipe oblikovalske prakse (atelje, delavnica, produkcija, distribucija, naročila in stik s strankami), kjer se smiselno odziva,
- usposobi se v natančnosti, doslednosti, sistematičnosti in v sinhronosti reševanja oblikovnih nalog,
- razvija osebno izrazno ideologijo in angažiranost,
- razlikuje avtorsko delo od citata, ponaredka, kiča... ,
- razvije komunikacijske spretnosti v predstavljanju in podajanju ter vodenju oblikovalskega projekta,
- preudarno ravna z elementi oblikovalske produkcije (čas, orodja, človeški viri, materiali, energija, narava),
- usposobi se v načrtovanju in izvajanju vizualnih sporočil na način, ki zagotavlja osebno socialno varnost in strokovnost

UČNE OBLIKE:

- frontalna in individualna
- delo v dvojicah
- delo v skupini
- delo na terenu

UČNE METODE:

- metoda razgovora
- metoda razlage
- reševanje problemov
- prikaz slikovnega gradiva
- vaje iz risanja, slikanja
- uporaba računalnika in projektorja
- neposredno in posredno opazovanje
- demonstracija
- didaktične igre
- metoda raziskovalnega dela
- metoda grafičnih izdelkov
- metoda praktičnih del

UČNI PRIPOMOČKI:

- slikovni material
- računalniške predstavitve
- tabelna slika
- plakati
- učni listi
- revije, knjige, prospekti
- video, internet, projektor
- računalnik
- grafična tablica

LITERATURA/RACUNALNIŠKI PROGRAMI ZA DIJAKA:

1. Nina Šušteršič, Milan Butina, Klavdij Zornik, Blaž de Gleria; Likovna Teorija: Učbenik za umetniške gimnazije likovne smeri, Ljubljana, Debora, 2005.
2. Dabner, David, Calvert, Sheena, Casey, Anoki: Grafično oblikovanje: priročnik za grafične oblikovalce tiskanih, digitalnih in večpredstavnih medijev [prevod Tina Škoberne]. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2011 (natisnjeno na Kitajskem).
3. Word, Maya, Adobe Creative Suite; Acrobat, Photoshop, Illustrator, InDesign

LITERATURA/RACUNALNIŠKI PROGRAMI ZA UČITELJA:

4. Butina, Milan: Mala likovna teorija. Ljubljana: Debora, 2003.
5. Nina Šušteršič, Milan Butina, Klavdij Zornik, Blaž de Gleria; Likovna Teorija: Učbenik za umetniške gimnazije likovne smeri, Ljubljana, Debora, 2005.
6. Darko Slavec; Oblikovanje z računalnikom, Ljubljana: Much, 1998.
7. Vuk Ćosić, Case Sensitive, Duška Mervar, Renderspace: pisanje.com, 2005.
8. Adobe System Incorporated: Od zamisli do tiskovine, Ljubljana: Pasedena, 2000.
9. Roger c. Parker: Grafično oblikovanje, Ljubljana: Pasedena, 1997.
10. Vid Pečjak: Psihološka podlaga vizualne umetnosti, Ljubljana, 2003.
11. Tom Ang: Digitalna fotografija, Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2000.
12. Iva Molek: Adobe InDesign CS4. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 2010.
13. Marko Kumar; Tehnologija grafičnih procesov. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 1993.
14. Tehnološka založba Slovenije; Digitalna fotografija. Ljubljana: ISA, Informacijske tehnologije, 2009.
15. Steve Caplin; Art and design in Photoshop
16. Johann Wolfgang Goethe; La teoria dei colori
17. Tanja Berčon Potić, Barbara Predan; Nazaj k oblikovanju: Antološki pregled teorije o oblikovanju v slovenskem prostoru. Maribor: Litera, 2007.
18. Jernej Repovš; Celostna grafična podoba. Ljubljana: Studio Marketing, 1995.
19. Matjaž Štrancar in Damijan Gradeček; InDesign in osnove namiznega založništva. Ljubljana: Štrancar.com, 2008.
20. Umberto Eco; Zgodovina Lepote. Ljubljana: Modrijan, 2006.
21. Dabner, David, Calvert, Sheena, Casey, Anoki: Grafično oblikovanje: priročnik za grafične oblikovalce tiskanih, digitalnih in večpredstavnih medijev [prevod Tina Škoberne]. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2011 (natisnjeno na Kitajskem).
22. Julius Wiedemann: Illustration now! Köln: Taschen, cop. 2011.
23. Charlotte and Peter Fiell: Contemporary graphic design. Köln: Taschen, cop. 2007.
24. Word, Maya, Adobe Creative Suite; Acrobat, Photoshop, Illustrator, Muse, InDesign

KLJUČNE KOMPETENCE:

KK1. Sporazumevalna kompetenca-jeziki

KK2. Matematična kompetenca

KK3. Učenje učenja

KK4. Medkulturna kompetenca

KK5. Estetska kompetenca

KK6. Raziskovanje in razumevanje naravnih ter družbenih procesov in pojavov

KK7. Socialne kompetence

KK8. Zmožnost upravljanja z informacijami, viri, podatki in besedili

KK9. Varovanje zdravja

Št. skl.	Učni sklop	Št. ur	Vsebine	Operativni cilji	Minimalni standardi	Načrt ocenjevanja	Ključne kompetence	Medpredmetna povezava
			PRA					
	UVOD	5	1. Uvod v predmet	Dijak - se seznani s programom, z načinom dela pri predmetu, z načinom ocenjevanja in vrednotenja znanja, s kriteriji ocenjevanja; - opravi nalogo za ponavljanje učne snovi; - se drži postopka dela in navodil s strani učitelja.				
1.			PRA					

	Načrtovanje in izvedba ilustracije	35	1. Risanje in oblikovanje ilustracij za slikanico 2. Digitalna obdelava ilustracij 3. Postavitve in prelom slikanice v Indesignu 4. Osnove priprave za tisk	Dijak - na različne načine ustvari (riše, kopira, slika, kolažira, konstruira, ilustrira...) funkcionalne tipe slikovnega gradiva in jih pripravi za nadaljnje tehnološko procesiranje za potrebe oblikovanja; - riše ilustracije - za oblikovanje slikanice uporablja program za prelom (<i>orodja, palete, nov dokument, tipografijo, vzorčne strani, tabele, vnos bitnih in vektorskih slik, vnos besedila, stile besedila, paginiranje, izbiro barv, pregled dokumenta, package, izvoz dokumenta ...</i>); - nariše zrcalo in lego strani; - določi knjižni format; - izvede prelom slikanice; - se drži postopka dela in navodil s strani učitelja.	Pozna osnove računalniškega programa Indesign in ga zna funkcionalno uporabljati za potrebe oblikovanja preloma slikanice. Zna uporabljati grafično tablico. Narisano ilustracijo zna pripraviti za nadaljnjo tehnološko obdelavo in procesiranje za potrebe oblikovanja. Upošteva navodila in postopek dela s strani učitelja.	Sprotno ocenjevanje izdelka	KK2, KK5; KK8	likovna teorija; risanje; informatika; matematika
2.	Infografika	PRA						
		35	1. Načrtovanje risanja in oblikovanja infografike 2. Statistična infografika 3. Računalniško risanje in obdelava slikovnega materiala 4. Oblikovanje infografike za različne namene	Dijak: - utrjuje in dopolnjuje poznavanje uporabe Adobe Illustratorja; - načrtuje oblikovanje in funkcijske ter estetske sisteme vrednotenja slikovnega gradiva za potrebe oblikovanja;	Pozna značilnosti in posebnosti oblikovanja s področja infografike. Pozna osnove računalniškega programa Adobe Illustrator in ga zna funkcionalno uporabljati za potrebe oblikovanja.	Sprotno ocenjevanje izdelka	KK2, KK5; KK8	likovna teorija; risanje; informatika; matematika

				- riše, oblikuje in konstruira, funkcionalne tipe slikovnega gradiva, grafe in ureja statistične podatke ter jih pripravi za nadaljnje tehnološko procesiranje za potrebe oblikovanja; - oblikuje in izdela mapo za izdelke; - načrtuje in oblikuje različne izdelke s področja infografike; - se drži postopka dela in navodil s strani učitelja.	Upošteva navodila in postopek dela s strani učitelja.			
3.	Fotografija	PRA						
		35	Oblikovanje foto knjige / foto-dnevnika	Dijak: - načrtuje izvedbo in funkcijske in estetske sisteme vrednotenja slikovnega gradiva za potrebe oblikovanja foto scenarija; - fotografira in izbira posnetke; - uporablja temeljne oblikovno-tehnološke standarde vnosa in produkcije analognih in digitalnih zapisov slike za različne potrebe; - ustvarjalno uporabi različne svetlobno-barvne modele in digitalne filtre-rastre; - uporabi oblikovni izraz mask, retuše, reciklaže, montaže, morfinga in transformacij;	Oblikuje in izdela foto knjigo / foto-dnevnik. Zna uporabljati digitalni fotoaparatus. Zna uporabi različne svetlobno-barvne modele in digitalne filtre-rastre. Upošteva navodila in postopek dela s strani učitelja.	Sprotno ocenjevanje izdelka	KK2, KK5; KK8	likovna teorija; fizika; risanje; informatika; matematika

				- prakticira temeljne zakonitosti oblikovanja klasične in digitalne fotografije; - se drži postopka dela in navodil s strani učitelja.				
4.	Spletna stran in aplikacije	PRA						
		25	1. Uporaba računalniških risarskih orodij in računalniških orodij za oblikovanje spletnih strani in mobilnih aplikacij	Dijak - načrtuje oblikovalsko izvedbo in se usposobi v ravnanju z delovnimi sredstvi in orodji za oblikovanje spletnih strani in mobilnih aplikacij; - uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, računalniško opremo in programska orodja; - oblikuje spletno stran; - oblikuje mobilno aplikacijo; - se drži postopka dela in navodil s strani učitelja.	Zna uporabljati sodobna računalniško risarska orodja za oblikovanje spletnih strani in mobilnih aplikacij. Pozna osnove oblikovanja spletnih strani in mobilnih aplikacij. Zna načrtovati, zmodelirati in oblikovati osnovne in kompleksnejše spletne strani in mobilne aplikacije. Upošteva navodila in postopek dela s strani učitelja.	Sprotno ocenjevanje izdelka	KK2; KK5; KK8; KK9	likovna teorija; risanje; informatika; matematika
5.	Družbena omrežja	PRA						
		30	1. Uporaba računalniških risarskih orodij in računalniških orodij za promocijsko kampanijo na družbenih omrežjih. 2. Pripravi mapo izdelkov za objavo na družbenih platformah.	Dijak - načrtuje oblikovalsko izvedbo in se usposobi v ravnanju z delovnimi sredstvi in orodji za izdelavo mape izdelkov za družbena omrežja (grafike, kratki glasni	Zna uporabljati sodobna računalniško risarska orodja za izdelavo grafik in videa. Pozna osnove oblikovanja za družžja ter priprave za objavo. Zna načrtovati, in oblikovati osnovne in	Sprotno ocenjevanje izdelka	KK2; KK5; KK8; KK9	likovna teorija; risanje; informatika; matematika

			video, pasica, produktna fotografija ipd.) - uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, računalniško opremo in programska orodja; - se drži postopka dela in navodil s strani učitelja.	kompleksnejša oblikovalska orodja. Upošteva navodila in postopek dela s strani učitelja.			
--	--	--	--	---	--	--	--

Ogled aktualnih razstav 2 x letno glede na razpoložljive termine razstav.

INDIVIDUALIZACIJA IN DIFERENCIACIJA

Diferencirane oblike (skupinsko, individualno, v dvojicah); diferencirana/individualizirana obravnava učne snovi glede na recepcijske zmožnosti učencev in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

MERILA ZA VREDNOTENJE IN ZAPISOVANJE DOSEŽKOV DIJAKOV (OCENJEVANJE) PRI GRAFIČNEM OBLIKOVANJU IN PRAKTIČNEM POUKU

PODROČJA SPREMLJANJA	Odlično (5)	Prav dobro (4)	Dobro (3)	Zadostno (2)	Nezadostno (1)
Reševanje grafično-oblikotnega problema in zmožnost besednega opisovanja pojmov	- Inovativno reši posredovani grafično-oblikotvorni problem (dobro opažen na oblikovanem delu), - samostojno razčleni in razloži posredovane pojme na izdelkih dijakov, umetniških delih in delih s področja vizualnih komunikacij,	- Dobro reši posredovani grafično-oblikotvorni problem, - ob minimalni učiteljevi pomoči razčleni in razloži posredovane pojme na izdelkih dijakov, umetniških delih in delih s področja vizualnih komunikacij,	- Zadovoljivo reši posredovani grafično-oblikotvorni problem, - ob zmerni učiteljevi pomoči razčleni in razloži posredovane pojme na izdelkih dijakov, umetniških delih in delih s področja vizualnih komunikacij,	- Delno reši posredovani grafično-oblikotvorni problem, - ob veliki učiteljevi pomoči razčleni in razloži posredovane pojme na izdelkih dijakov, umetniških delih in delih s področja vizualnih komunikacij,	- Ne reši grafično-oblikotnega problema, - ne razčleni in ne razloži posredovanih grafično-oblikotvornih pojmov, - ne more povezati osvojenih spoznanj z na novo spoznanimi oblikotvornimi pojmi in jih uporabiti pri izražanju v grafičnem oblikovanju.

	- samostojno poveže že osvojena spoznanja z na novo spoznanimi grafično-oblikotvornimi pojmi in jih uporabi pri <i>izražanju</i> v grafičnem oblikovanju.	- z manjšo učiteljevo pomočjo poveže že osvojena spoznanja z na novo spoznanimi grafičnimi pojmi in jih uporabi pri <i>izražanju</i> v grafičnem oblikovanju.	- z zmerno učiteljevo pomočjo poveže že osvojena spoznanja z na novo spoznanimi grafičnimi pojmi in jih uporabi pri <i>izražanju</i> v grafičnem oblikovanju.	- z večjo učiteljevo pomočjo poveže že osvojena spoznanja z na novo spoznanimi grafičnimi pojmi in jih uporabi pri <i>izražanju</i> v grafičnem oblikovanju.	
Načrtovanje in izvedba	- Postopke grafične oblikovne tehnike izvede v skladu s posredovanimi navodili za izvedbo naloge, - odkrije nove možnosti za izvajanje, - dosledno in kompleksno izvede grafično-oblikovno tehniko.	- Postopke grafične tehnike delno izvede v skladu s posredovanimi navodili za izvedbo naloge, - izvede grafično-oblikovno tehniko.	- Postopke grafične tehnike izvede le z učiteljevo pomočjo, - z učiteljevo pomočjo izvede grafično-oblikovno tehniko.	- Z veliko učiteljevo pomočjo izvede postopke grafične tehnike, - nedosledno izvede grafično-oblikovno tehniko.	- Ne more izvesti postopkov grafične tehnike, - ne izvede grafično-oblikovne tehnike.
Odzivnost	Izkaže: - pripravljenost za sprejemanje grafično -oblikovnih pojmov in izražanje na področju grafičnega oblikovanja (navdušenje, užitek), - zmožnost dobre motivacije, - vedoželjnost, - vztrajnost in doslednost, - sprejema spodbude učiteljevega individualnega in skupinskega posredovanja.	Izkaže: - manjšo pripravljenost za sprejemanje grafičnih pojmov in izražanje na področju grafičnega oblikovanja (veselje), - manjšo zmožnost motivacije, - manjšo vedoželjnost, - manjšo vztrajnost in doslednost, - ne sprejema spodbude učiteljevega individualnega in skupinskega posredovanja.	Izkaže: - malo pripravljenosti za sprejemanje grafičnih pojmov in izražanje na področju grafičnega oblikovanja, - šibko zmožnost motivacije, - skromno vedoželjnost, - majhno vztrajnost in doslednost, - slabo sprejema spodbude učiteljevega individualnega in skupinskega posredovanja.	Izkaže: - zelo malo pripravljenosti za sprejemanje grafičnih pojmov in izražanje na področju grafičnega oblikovanja, - zelo slabo zmožnost motivacije, - zelo skromno vedoželjnost, - zelo šibko vztrajnost in doslednost, - zelo slabo sprejema spodbude učiteljevega individualnega in skupinskega posredovanja.	Ne izkaže: - pripravljenosti za sprejemanje grafičnih pojmov in izražanje na področju grafičnega oblikovanja, - zmožnosti motivacije, - vedoželjnosti, - vztrajnosti in doslednosti, - pripravljenosti za sprejemanje spodbude učiteljevega individualnega in skupinskega posredovanja.
Zagovor	Zna opredeliti problem, uporablja strokovne besede in poda utemeljene odgovore na učiteljeva vprašanja.	Ne zna natančno opredeliti problema, pozna veliko, a ne vseh strokovnih izrazov in ima nekaj težav pri odgovarjanju.	Ima več težav z opredelitvijo problema, pozna manj strokovnih izrazov in ima več težav pri odgovarjanju.	Ima velike težave z opredelitvijo problema, praktično ne pozna strokovnih izrazov in ima veliko težav pri odgovarjanju.	Brez učiteljeve pomoči ne zna opredeliti problema, ne pozna strokovnih izrazov in ne zna odgovoriti na učiteljeva vprašanja.

Pisno izražanje	V skladu s točkovnikom.
Pravočasna oddaja izdelka za ocenjevanje	1. Dijak ne odda izdelka do predvidenega roka - Zamuda 1. roka za oddajo 25% nižja ocena - Zamuda 2. roka za oddajo – negativna ocena - V primeru bolezni ali daljše opravičene odsotnosti po dogovoru z učiteljem 2. Dijaki izdelke pošiljajo na e-mail učitelja ali na One drive v svojo skupino 3. Dijaki so pri pouku avtomatsko seznanjeni z navodili za izdelavo nalog, ki jih prejmejo na svoj elektronski naslov ali v skupino na šolskem Outlooku s strani učitelja. Rok za izdelavo začne teči takoj, ko učitelj pošlje navodila na njihove elektronske naslove. Izjema so izdelki, ki morajo biti v fizični obliki.

Ocenjevalna lestvica za izdelke ali naloge:

89-100%----- odlično 5

76-88%----- prav dobro 4

63-75%-----dobro 3

50-62% -----zadostno 2

0-49%-----nezadostno 1

INDIVIDUALIZACIJA IN DIFERENCIACIJA

Diferencirane oblike (skupinsko, individualno, v dvojicah); diferencirana/individualizirana obravnava učne snovi glede na recepcijske zmožnosti učencev in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

OCENJEVALNI LIST

Kandidat: Ime in priimek

PROJEKTNA NALOGA:

Področja ocenjevanja	Kriteriji	Predvideno		Doseženo
		število točk		število točk
Reševanje grafično-oblikotvornega problema in zmožnost besednega opisovanja pojmov in zmožnost besednega opisovanja pojmov	Izbira obravnavane teme	30		
	Opredelitev problema			
	Raznolikost idej			
	Strategija			
Načrtovanje in izvedba	Izbira formata	30		
	Priprava za tehnološko obdelavo			
	Upoštevanje tehnoloških operacij			
	Strategija			
Odzivnost	Likovno izražanje	25		
	Vztrajnost			
	Vedoželjnost			
	Samostojnost pri besednem opisovanju postopkov in orodij			
Zagovor	Opredelitev problema	15		
	Strokovna terminologija			
	Suvereni odgovori			
	100			
		100		

DIJAKI S POSEBNIMI POTREBAMI

Z dijaki s posebnimi potrebami se dela individualno, glede na njihove primanjkljaja in individualizirane programe.

DELO Z NADARJENIMI DIJAKI

Z nadarjenimi dijaki se dela individualno, glede na njihova močna/nadarjena področja in individualizirane programe.

DELO Z DIJAKI S POSEBNIM STATUSOM - ŠPORTNIKI, KULTURNI, RAZISKOVALCI)

Z dijaki s posebnim statusom se upošteva OIN in status dijaka.